

Kommentaar bij: Italo Svevo Twee timmerlui, een fabel voor Letizia.

Geplaatst op 3 oktober 2021.

Waarom deze fabel voor zijn dochtertje?

Vader Ettore Schmitz schrijft aan zijn dochter niet alleen om haar te vermaken. Hij streeft een opvoedkundige doel na. Hij wil dat zij niet alleen de kinderboeken van de toen populaire Emilio [Salgari](#) leest, maar ook iets praktisch verricht. Dat heeft een ondertoon van 'iets nuttigs'.

Ik neem aan dat het hem werkelijk hierom ging. Maar bij een zo sterk 'autobiografisch' schrijvende auteur zoek je al snel naar meer. Het valt op dat de auteur in het vertaalde fragment het woord 'beschrijven' (descrivere) erg vaak gebruikt: in dit korte stukje acht keer. Het is bekend, dat Svevo een eenvoudige stijl voorstond. Andere auteurs uit die tijd zouden hebben geput uit de rijkdom van synoniemen die het Italiaans biedt. Svevo niet. Daarom heb ik in mijn vertaling aan (een vorm van) het werkwoord 'beschrijven' gehouden.

Maar er is nog een punt om te overwegen. Zijn echtgenote Livia Veneziani schrijft in haar boek over haar man dat hij ondanks zijn opgewekte levenshouding een onderliggende schaduwkant van lijden had, die voor haar ontoegankelijk was. Zij citeert, ter ondersteuning van haar bewering, een uitspraak hij eens tegen haar zou hebben gedaan: 'Wie ben ik eigenlijk? Niet iemand die leeft, maar die beschrijft.'

We kunnen deze opmerking gemakkelijk verbinden met het feit dat Svevo als schrijver op dat moment niet geslaagd was. Zijn twee romans *Een leven* (*Una vita*, 1892) en *Een man wordt ouder* (*Senilità*, 1898) vonden tijdens zijn leven nauwelijks lezers. Het succes zou pas komen in 1925 met *De bekentenissen van Zeno*, zijn derde roman.

De conclusie lijkt gerechtvaardigd, dat Svevo wilde voorkomen dat Letizia, net als haar vader, in haar leven niet verder zou komen dan 'beschrijven'. Anders gezegd, hij wilde voorkomen dat zij hem zou willen imiteren en een mislukte schrijfster worden.

Noot.

Het citaat van Livia Veneziani heb ik overgenomen uit: Rob Luckerhof, *De wereld van Italo Svevo: Schrijver en zakenman*. Z.p.: Uitgeverij Prominent, 2020, 143.